

План семінару-презентації проекту для методистів

Авторський колектив проекту

Типовий план семінару-презентації мультимедійного проекту та інтерактивного путівника для вчителя для цільової аудиторії методистів, голів районних метод-об'єднань історії та предметів гуманітарного циклу та методистів з виховної роботи. Залежно від наявного часу та попередніх знань аудиторії, окремі розділи та елементи програми можна скорочувати.

Мета:

презентувати мультимедійний проект "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії" та три його складові; обговорити планування презентацій проекту для різної цільової аудиторії; організувати обговорення щодо місць пам'яті та особливостей їхнього вшанування; надати учасникам фактичну інформацію щодо історії та пам'яті Бабиного Яру.

Очікувані результати:

після цього заходу учасники зможуть:

- орієнтуватися в меморіальному просторі Бабиного Яру та усвідомлювати актуальні виклики вшанування пам'яті;
- користуватися віртуальною виставкою "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії";
- орієнтуватися в збірнику готових занять інтерактивного путівника для вчителя, розуміти засадничі підходи та методи авторів;
- планувати презентації проекту для різної цільової аудиторії.

Тривалість: 180-300 хвилин.

Формат: семінар.

Необхідні матеріали:

Мінімум: мережа інтернет, комп'ютер та проектор, роздаткові матеріали.

Рекомендовано: смартфони учасників заходу. Максимум: комп'ютерний клас або інше приміщення з одним комп'ютером на двох або трьох учасників чи власні планшети або ноутбуки учасників.

План заходу

Крок 1. Випереджальне завдання

Попросіть учасників семінару попередньо ознайомитися з віртуальною виставкою, документальним фільмом та путівником для вчителя. Усі три ресурси доступні [за посиланням](#).

Крок 2. Вступне слово. Очікування учасників

На початку роботи необхідно згадати про сам проект, його виконавців та партнерські організації, рекомендацію МОН щодо друкованої версії інтерактивного путівника для вчителя. Актуальну інформацію можна знайти в розділі "Про проект" на [Головній проекту](#) та цього [путівника](#).

Потому важливо розпитати учасників про їхні очікування від роботи. Тематичні та методичні, особисті та професійні.

Крок 3. Мотиваційна дискусія. Меморіальний простір Бабиного Яру

Ми рекомендуємо почати семінар зі змістовного обговорення "місць пам'яті" як таких та меморіального простору Бабиного Яру. Протягом всього семінару важливо підтримувати баланс між тематичними та методичними обговореннями, щоб в учасників була можливість висловитися та поставити власні запитання, а також дізнатися про мультимедійний проект.

Як стимульний матеріал використайте елементи заняття "[Як побачити місця пам'яті](#)". Фото для обговорення можна обрати з каталогу (додаток 2) самостійно. Наприклад, фото будівель гаражів танкоремонтного господарства або зони наміву і прориву пульпи під час Куренівської катастрофи 1961 року.

Спочатку обговоріть з учасниками, як вони розуміють "місця пам'яті", для чого вони потрібні. Тоді покажіть обрані фото БЕЗ ЛЕГЕНДИ та спитайте, чи знайоме це місце учасникам, чи може воно бути місцем пам'яті. Попросіть їх пояснити свою думку. Потім попросіть учасників припустити, про які саме події це місце може зберігати пам'ять.

Надайте учасникам легенду щодо фото та події/ місцевості, де його було зроблено.

Обговоріть, чи змінилося їхнє сприйняття тепер. Які емоції/враження виникли?

Підсумкове запитання кроку: "Що, на вашу думку, необхідно для того, аби люди розуміли, що вони перебувають на "місці пам'яті"? Хто, на вашу думку, має це робити?"

Крок 4. Мотиваційна дискусія. Продовження. Робота з цитатами (опціонально)

Продовжіть попередню дискусію, подавши учасникам набір цитат (додаток 3). Їх можна давати по одній або всі одразу. Головне, не показувати одразу авторство та час. Обговорювати цитати варто по черзі.

За можливості, саме після цього обговорення варто запросити експерта для коментування обговореного, тематики пам'яті Бабиного Яру в цілому та відповідей на запитання учасників.

Запитання для обговорення:

- Яку проблему бачить автор?
- Чи Ви погоджуєтеся зі сказаним?
- Хто міг би бути автором висловлювання?

- А якщо підставити у тексти замість Бабиного Яру іншу пам'ятку? Яка це могла би бути пам'ятка? Чи було б сказане справедливим? Обґрунтуйте.

Крок 5. Презентація віртуальної виставки та інтерактивного путівника для вчителя

Презентуйте віртуальну виставку та інтерактивний путівник для вчителя "Бабин Яр: пам'ять на тлі історії", щоб ознайомити учасників з ключовими елементами та навігацією. Дайте відповіді на запитання учасників, якщо вони виникли в ході виконання випереджального завдання. Згадайте про: концепцію, навігацію, методичні підходи, багатоманітність джерел, наголос на питаннях пам'яті тощо.

Після того запропонуйте учасникам об'єднатися в групи за інтересами. Кожна група матиме своє завдання. Потім потрібно буде презентувати результати роботи для всіх.

Пропонуємо такі групи:

Створення уроків за допомогою конструктора занять. Зареєструйтеся в розділі "Авторам" інтерактивного путівника та складіть план заняття за допомогою конструктора для вчителя.

Робота з віртуальною виставкою. Які експонати віртуальної виставки Ви могли би використати у занятті про особливості історії та пам'яті про трагедії Другої світової війни у своєму регіоні (будь-який період)?

Аналіз готових занять збірника занять для вчителя. Оберіть з кожного розділу путівника для вчителя одне заняття, яке Ви б рекомендували колегам використати. Коли? Для якого віку? На яких предметах?

Робота з календарем пам'ятних дат. Попрацюйте з розділом "Дати" інтерактивного путівника. Проаналізуйте календар пропонуванних пам'ятних дат та подані приклади занять. Чого бракує? Які загальні та місцеві дати можна додати? Які дати були для Вас найбільш/ які найменш очевидними?

Шкільна програма. Попрацюйте з розділом "Шкільна програма" інтерактивного путівника. Які ще предмети/ теми можна додати до рекомендованих для роботи з путівником? Яких занять (за формою і темами) не вистачає?

Крок 6. Планування презентацій для різної цільової аудиторії

Спитайте в учасників, для кого можна проводити презентації матеріалів проекту. Уточніть, хто з якою цільовою аудиторією працює (напр.: вчителі історії, батьки, бібліотекарі, методисти). Залежно від цього можна об'єднатися в групи. Кількість осіб в групах не має бути однаковою.

Якщо всі присутні працюють з однією або дуже схожою цільовою аудиторією, можна спробувати уточнити більш спеціальні її особливості (напр.: вчителі історії, мови та літератури, фізики тощо. Або вчителі молодших, середніх, старших класів. Або молоді спеціалісти та більш досвідчені вчителі.)

Попросіть кожну групу за "методом шестикутника" (див шаблон у додатку 4) описати можливу презентацію для своєї цільової аудиторії. За наявності часу, можна скласти більш конкретні плани презентацій.

Наприкінці попросіть учасників розказати про свої плани іншим. Спільно допоможіть покращити ці плани (за потреби).

Крок 7. Підсумкова рефлексія

Підсумкову рефлексію варто провести виходячи з кількості опрацьованого матеріалу та конкретної аудиторії. Так чи інакше, попросіть учасників зосередитися на можливостях використання матеріалів мультимедійного проекту в їхній роботі та можливому графіку презентацій. Також можна повернутися до зібраних на Кроці 2 очікувань та їх (не)справдженості.

ТИПОВИЙ АНОНС СЕМІНАРУ

Посилання на файл:
[dodatok-1-anons-m.pdf](#)

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело: Авторський колектив)

КАТАЛОГ ПАМ'ЯТНИХ МІСЦЬ

Див. праву колонку каталогу.

Посилання:

http://www.kby.kiev.ua/_kiosk/

(Джерело: Громадський комітет "Бабин Яр")

ЦИТАТИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Посилання на файл:

[citati.pdf](#)

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело: Вказано у тексті)

ШАБЛОН ШЕСТИКУТНИКА

Посилання на файл:

[shestikutnik.pdf](#)

* Текст файлу знаходиться після додатків.

(Джерело: Шаблон)

ТИПОВИЙ АНОНС

Презентація інтерактивного збірника навчальних занять «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії. Путівник для вчителя»

Запрошуємо Вас на семінар-презентацію нового інтерактивного ресурсу – збірки методичних розробок про багатогранну історію та пам'ять Бабиного Яру у місцевому та загальноукраїнському контексті.

Захід відбудеться відповідно до постанови Верховної Ради № 1744-VIII від 16.11.2016 та листів МОН № 1/9-455 від 2.09.2016 та № 1/9-415 від 03.07.2018.

Пропонований інтерактивний ресурс розроблено як додаткові матеріали на допомогу вчителю для вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру - нацистського та радянського тоталітаризмів до, під час та після Другої світової війни. Він орієнтований на освітян, які викладають історію та/або інші предмети гуманітарного циклу, працюють з різними віковими групами. Використання інтерактивного путівника допоможе задіяти в освітньому процесі критичне мислення, міждисциплінарні підходи, активуючі методики, розвиток емпатії та емоційного інтелекту.

Ресурс містить більше 60 готових навчально-методичних розробок та спеціальний модуль-конструктор занять, де кожен вчитель може скласти та публікувати власні матеріали. Віртуальна виставка та документальний фільм, які є основою цього інтерактивного проекту, містять вичерпну історичну інформацію про історію Бабиного Яру та вшанування пам'яті цього місця.

Проект «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії» здійснюється Українським центром вивчення історії Голокосту, Українським інститутом національної пам'яті, Громадським комітетом для вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру, Музеєм історії міста Києва за підтримки Українського інституту національної пам'яті та Благодійної ініціативи «Українсько-єврейська зустріч» (Канада).

Цитати для обговорення

1. Перед усім світом заявляємо про неприйнятність нині ідеологічних міркувань колишнього режиму в Україні, який зневажав права людини і права народів, приховував від людей історичну правду про трагедію Бабиного Яру, про те, що більшість жертв масових розстрілів тут випала на долю євреїв.

2. Так чисты небеса, так приятны теплынь и богатство осенних красок, золотые листья на деревьях и на земле, как грустные прощальные приветы уходящему лету! Неужели и при немцах город так сиял? Не может быть! А дорога ... три осени тому назад? Неужели солнце не померкло при виде всего того ужаса?...,

3. Кожний, хто хоче ставить тут новий якийсь пам'ятник... Кожен може вшанувати свою пам'ять і ходити до неї в свій день...А очільники держави ходять все одно до радянського пам'ятника... Євреї ходять в свою дату до Менори, українці ходять до хреста... А в інші дні там просто нічого не відбувається – це захаращений лісопарк.

4. Створення такої оповіді про війну, яка б пояснювала і об'єднувала в єдиному наративі різні категорії «жертв» і «героїв», а не протиставляла їх, є дуже важливою. Фактично на сьогоднішній момент інтерпретація подій Другої світової війни належить до питань національної безпеки. ...

Чому Президентіві України в День пам'яті і примирення не покласти квітів у Бабиному Яру? Це унікальне місце, де справді можна вшанувати пам'ять «усіх жертв».

5. Фашисти нехтували всіма нормами людської моралі. У Києві жертвами розстрілів стали майже 200 тис. осіб... Місцем масових розстрілів військовополонених, осіб, що входили до ОУН, які перебували в заручниках, людей з порушенням психіки, пацієнтів госпіталів та мирного населення став Бабин Яр. Лише за два дні, 29 та 30 вересня 1941 року, тут нацисти розстріляли майже 34 тис. євреїв... Складовою масового знищення населення України стало цілеспрямоване винищення єврейського, ромського населення та людей з порушенням психіки.»

Авторство: 1. Леонід Кравчук, 5.10.1991; 2. Ицик Кипнис, письменник, Київ, 1944; 3. Віталій Нахманович, з фільму «Бабин Яр у пошуках пам'яті», 2016; 4. Тетяна Пастушенко, інтерв'ю Газеті «День», 2017; 5. Струкевич О.К. «Історія України (рівень стандарту). Підручник для 10 класу.» - Київ, «Грамота», 2018, - с. 205.

